

ESF en EFRO in België

Participatie van de verenigingen voor personen met een handicap – enkele kerngegevens

BDF- september 2015

1. De Europese begrippen: begrijpen en naar de kern van de zaak gaan

- a. ESF: inclusie van PH in onderwijs, opleiding en tewerkstelling.
Meer informatie op: <http://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=nl>
- b. EFRO: diensten voor PH naar de regio's brengen.
Meer informatie op: http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/nl/ en <http://www.agentschapondernemen.be/maatregel/europees-fonds-voor-regionale-ontwikkeling-efro-vlaanderen>
- c. Programmatie: Europa co-financiert projecten enkel voor zover deze de lidstaten zullen helpen hun economische en sociale doelstellingen te realiseren. Dit is een proces van lange adem. Het gaat om een zevenjarige cyclus bestaande uit de volgende fasen:
 - i. Analyse van de situatie in het land in kwestie (behoeften)
 - ii. Oplijsting van prioriteiten en uitdagingen
 - iii. Onderhandeling Lidstaten - Europese Commissie (EC) en vastleggen van te financieren prioriteiten (= "operationele programma's" – "OP"): de economische en sociale prioriteiten (richtsnoeren) kunnen in de loop van de zevenjarige cyclus wijzigen, en de te financieren prioriteiten kunnen dus herbekeken worden
 - iv. Uitvoering van de prioriteiten volgens "assen"
 - v. Vastleggen van de budgetten
 - vi. Uitvoering via projectoproepen, per fase (doorgaans 2 grote pakketten)
 - vii. Opvolging van de assen, betaling in schijven door de EU.
 - viii. evaluatieMeer informatie op
http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/policy/how/stages-step-by-step/
- d. "Gedeeld beheer": Europa is verantwoordelijk voor het beheer van de fondsen en de monitoring; elke lidstaat staat in voor het beheer van de projecten. Tussentijds en op het einde van de programmatie bezorgt de Staat de EC een stand van zaken. De aanbevelingen per land zijn nog steeds de beoordelingsbasis voor de EC.

- e. Het luik Participatie van de verenigingen is geen uitgebreid concept. Bij de invoering van het OP ziet de EC erop toe dat dit de regels die de participatie van de personen met een handicap waarborgen, in acht worden genomen. De EC kan de uitvoering ervan op het terrein niet preventief controleren. Het zijn de verenigingen die als waakhond, drukkingsgroep en verslaggever moeten optreden bij hun deelname aan de opvolgingscomités. Zij rapporteren ook aan het BDF dat op zijn beurt het EDF (bevoorrechte gesprekspartner van de EC) op de hoogte houdt. Het BDF staat ook in verbinding met de EC-cel die toezicht houdt op de ESF's in België.

2. Wie doet wat in België?

Belangrijke verduidelijkingen :

- a) Het beheer van de fondsen "Deel Inclusie PH" is een bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten (de federale overheid behoudt een zeer beperkte bevoegdheid inzake armoedebestrijding – voedselbanken)
- b) De lidstaten moeten de personen met een handicap inspraak geven via de verenigingen / raden die hen vertegenwoordigen, en dit tijdens het hele voorbereidings-, uitvoerings- en evaluatieproces.
- c) De nationale bevoegde overheden moeten de personen met een handicap informeren en vorming bieden

Waar vindt men de OP's en projectoproepen bij de deelgebieden.

ESF

- ESF Wallonië-Brussel:
<http://www.fse.be>
<http://europe.wallonie.be/>
<https://ec.europa.eu/epale/fr/resource-centre/content/programme-operationnel-fse-wallonie-bruxelles-2020eu>
<http://www.plushaut.be/>
- ESF Vlaanderen: <http://www.esf-agentschap.be>
- ESF Duitstalige Gemeenschap: www.dgeuropa.be

EFRO

- FEDER Wallonië: <http://europe.wallonie.be/>

- FEDER Brussel: <http://be.brussels/a-propos-de-la-region/bruxelles-internationale/feder-obtenir-une-aide-europeenne/news>
- FEDER Vlaanderen: <http://www.agentschapondernemen.be/maatregel/europees-fonds-voor-regionale-ontwikkeling-efro-vlaanderen>

3. **De plaats van de verenigingen: doeltreffend en op het juiste moment ingrijpen**

- a) Het is zeer belangrijk dat, voordat de OP's worden opgesteld, de informatie verspreid wordt en dat de organisaties van personen met een handicap input kunnen geven aan de gedachtenuitwisselingen van de regeringen over de prioriteiten van de ESF's.
 - b) Bij de uitvoering van de ESF's ligt alles vast en heeft het opvolgingscomité geen beweegruimte: het kan enkel controleren of de overeengekomen regels worden nageleefd.
 - c) het begeleidingscomité volgt het beheer op; het beheer zelf is in handen van de administratieve beheerinstantie, het ESF-agentschap, bij elke entiteit. De verenigingen kunnen dit agentschap contacteren en ermee overleggen over de toegang tot de fondsen .
 - i. In Vlaanderen gaat het om het *ESF-agentschap*;
 - ii. In het Waalse Gewest is het de *Minister-President*;
 - iii. In Brussel, *Actiris*.
 - d) Algemeen wordt een programma tussen de Staat en de EC toegekend voor de duur van 2 jaar. Er kunnen wijzigingen voor het vervolg van de programmatie worden gevraagd indien dit een prioriteit is voor een entiteit. Naar gelang de noden op het terrein, de gevoeligheden en de beleidsrichtsnoeren van de politieke meerderheid blijft er manoeuvreerruimte op voorwaarde dat de verenigingen en raden hun rol als toezichthouder blijven spelen.
- a. Informatie en opleiding
- i. De gewesten organiseren informatiesessies. Dit houdt in dat de verenigingen
 1. Zich informeren door middel van websites (cf. referenties hierboven), seminaries,
 2. Ingeschreven zijn in hun databank
 3. De beleidsverantwoordelijken ontmoeten
 - ii. De geweten consulteren ook de personen met een handicap (of hadden dit moeten doen). Ter info: voor het OP 2014-2020
 1. Ging het Waalse Gewest ten rade bij het AWIPH en de Waalse Commissie voor personen met een handicap

2. Heeft het Brussels Gewest informatie verstrekt aan de Brusselse Raad voor personen met een handicap
 3. In Vlaanderen bestaan er geen adviesraden voor personen met een handicap
 4. In De Duitstalige Gemeenschap werd samengewerkt met de verenigingen die dit wensten
- b. Van zich laten horen en volwaardig gesprekspartner worden: een stem en een gezicht hebben

!!!! Geraadpleegd worden betrokken zijn bij projecten betekent niet gewoon dat men geïnformeerd wordt. De verenigingen en raden moeten van zich laten horen

- i. Om de aandacht te vestigen op de noden op het terrein en de prioriteiten op nationaal vlak te helpen vastleggen hoeven de verenigen niet te wachten tot de volgen programmatie. Zij worden nu al aangemoedigd zich te profileren bij de ESF-beheerders waaronder zij ressorteren
 - ii. Om deel te nemen aan de projectoproepen: cf. online checklist http://ec.europa.eu/regional_policy/en/checklist/ : selecteer het programma en bekijk de open oproepen
 - iii. Om de toegankelijkheid van de informatie op de volgen (website, toegankelijke taal, ...
 - iv. Voor de volgende programmatie: wendt u de ministers-presidenten en de ESF-agentschappen
- c. Concreet: vandaag, morgen en overmorgen
- i. Voor de PO's ESF en FEDER 2014-2020
 1. Voor alle verenigingen: projectoproepen in de gaten houden en eraan deelnemen . Cf. online checklist hierboven
 2. De verenigingen die deelnemen aan de opvolgingscomités ijveren voor de toegankelijkheid van de projecten, websites en de informatie en rapporteren bij het BDF over de uitvoering van de projecten inzake inclusie en de inachtneming van de noden van personen met een handicap
 - ii. Voor de PO's ESF en FEDER 2021-2028: dit wordt momenteel voorbereid!!
 1. Regelmatig bij de beleidsmakers aankloppen over de noden op het terrein opdat thema's als inclusief onderwijs, desinstitutionalisering, tewerkstelling van personen met

een handicap in een gewone omgeving, ...
vanzelfsprekend te financieren dossiers zijn vanaf de
Programmaties 2021

2. Vanaf 2019: lobbying opdrijven en blijven hameren op de UNCRPD-verplichtingen betreffende de participatie van personen met een handicap aan de denkoefeningen en de opvolging van de ESF's, en dit op alle niveaus.

4. Het BDF, observator en doorgeefluik

- a. Het BDF blijft informatie verstrekken en sensibiliseren. Het neemt geenszins deel aan het beheer van de ESF's.
- b. Het BDF is de officiële Belgische vertegenwoordiger van het EDF
- c. Het EDF maakt deel uit van een ESF-groep die toeziet op de naleving van de voorwaarden en op de evolutie van de ESF's voor een betere afstemming op de verwachtingen op het terrein.
- d. Het BDF zal het EDF en de ESF-cel van de EC concrete voorbeelden melden van problemen op het terrein, vastgesteld door de vertegenwoordigers van de personen met een handicap in de opvolgingscomités tijdens de verschillende voorbereidingsfasen van de OP's, selectie en uitvoering van de projecten.